

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU
Liiketalouden koulutusohjelma / taloushallinto

Satu Sorsa

TALOUSHALLINNON OHJELMISTOVERTAILU TILITOIMISTOLLE

Opinnäytetyö 2013

TIIVISTELMÄ

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

Liiketalous

SORSA, SATU	Taloushallinnon ohjelmistovertailu tilitoimistolle
Opinnäytetyö	38 sivua
Työn ohjaaja	Lehtori Wenla Väisälä
Toimeksiantaja	Tilitoimisto X
Maaliskuu 2013	
Avainsanat	sähköinen taloushallinto, taloushallinnon ohjelmisto, verkkolasku, tilitoimisto, Tikon, ProCountor

Monet yritykset pyrkivät nykypäivänä sähköistämään taloushallintoaan, jotta ne saavuttaisivat tehokkuutta ja kustannussäästöjä ja jotta saatavilla olisi ajan tasalla olevaa tietoa. Etenkin suuremmilla yrityksillä on yhteistyökumppaneilleen vaatimuksia sähköisestä laskutuksesta. Verkkolaskutus ei kuitenkaan ole vielä sähköistä taloushallintoa, vaan siihen kuuluvat kaikki talouden prosessit.

Tämä taas luo tilitoimistoille paineita taloushallinnon järjestelmiensä pitämiseen nykyaikaisina. Tilitoimistot saattavat joutua miettimään, riittääkö oma ohjelmisto kaikkien asiakkaiden tarpeisiin. Toimintaansa aloittavan tilitoimiston taas on mietittävä tarkkaan valitessaan taloushallinnon ohjelmistoa, jotta siinä on riittävästi sähköisiä toimintoja tuleville asiakkaille.

Tässä opinnäytetyössä kerrotaan sähköisestä taloushallinnosta ja vertaillaan kahta ohjelmistoa. Työn tarkoituksena on vertailla ohjelmistoista Tikonia perinteisenä ohjelmistona ja pilvipalveluna sekä ainoastaan Internetissä toimivaa ProCountoria aloittavaa tilitoimistoa varten. Sähköisyys on tärkeä vaatimus ohjelmistolle. Ohjelmistoja vertaillaan kirjanpidon näkökulmasta. Työssä on myös tuotu esille aiempia tutkimustuloksia tilitoimistojen sähköisten toimintojen käytöstä ja taloushallinnon ohjelmistovertailuista.

Vertailussa tultiin siihen johtopäätökseen, että molemmissa ohjelmistoissa on hyvät puolensa ja molemmat taipuvat hyvin sähköiseen taloushallintoon. ProCountor on kuitenkin näistä sähköisempi ohjelma, sillä siinä kaikki toiminnot ovat samassa ohjelmassa täysin sähköisessä muodossa eikä muita ohjelmistoja tarvita.

ABSTRACT

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

University of Applied Sciences

Business Management

SORSA, SATU

Comparison of Financial Management Software for
an Accounting Firm

Bachelor's Thesis

38 pages

Supervisor

Wenla Väisälä, Senior Lecturer

Commissioned by

Accounting Firm X

March 2013

Keywords

electronic accounting, financial management soft-
ware, electronic invoice, accounting firm, Tikon,
ProCountor

Nowadays many companies strive to adopt electronic financial management in order to achieve efficiency and cost savings, and have real-time information available. Especially larger companies have requirements for electronic invoicing to their partners. Electronic invoicing is not the same as electronic financial management, but it includes all of the financial processes.

This creates pressure for financial accounting firms to keep their systems up-to-date. Accounting firms may have to think over, if they have sufficient software for all customer needs. However, a beginning accounting firm has to think carefully when choosing financial management software, in order to meet the required electronic functions of future customers.

This thesis describes electronic financial management and compares two financial management software solutions. The purpose of this thesis is to compare the Tikon traditional software and cloud service, and ProCountor, which operates only on the Internet, for the needs of a starting accounting firm. It is a major requirement that the software is electronic. The software solutions are compared from the accounting point of view. The thesis has also presents previous research studies of the use of electronic functions and financial management software comparisons.

The comparison came to the conclusion that both software options have good sides and both are suitable for electronic accounting. ProCountor is, however, a more electronic program, in which all the functions are in the same program entirely in electronic form, and there is no need for other software.

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1 JOHDANTO	5
1.1 Tutkimuksen tavoite	6
1.2 Teoreettinen viitekehys ja empiirinen osa	6
2 KIRJANPITO	7
2.1 Kirjanpitoa määrittelevät lait ja säännökset	7
2.2 Kirjanpitovelvollisuus ja kirjanpidon tarkoitus	7
3 SÄHKÖINEN TALOUSHALLINTO	8
3.1 Verkkolasku	8
3.2 Kirjanpidon ja raportoinnin automatisointi	11
3.3 Sähköiset viranomaisilmoitukset	12
3.4 Sähköinen arkistointi	12
3.5 Pilvipalvelu	13
4 TALOUSHALLINNON OHJELMISTON VALINTA	14
5 OHJELMISTOJEN VERTAILU	17
5.1 Tikon	17
5.1.1 Hinnoittelu	17
5.1.2 Ominaisuudet	17
5.2 ProCountor	22
5.2.1 Hinnoittelu	23
5.2.2 Ominaisuudet	24
6 JOHTOPÄÄTÖKSET	29
6.1 Sähköisyyden hyvät ja huonot puolet	29
6.2 Ohjelmistojen vertailu	30
LÄHTEET:	36

1 JOHDANTO

Viime aikoina myös pk-yrityksillä on ollut paineita tehostaa taloushallintoaan. Kustannuksissa on säästettävä, mutta toisaalta tarvitaan ajantasaista ja luotettavaa tietoa. Vaatimuksia laskujen käsittelyn yksinkertaistamiseksi tulee asiakkailta ja toimittajilta. Taloushallinnon toimintoja on tehostettava, jotta näihin haasteisiin kyetään vastaamaan. (Kurki, Lahtinen & Lindfors 2011, 18.) Tilitoimistojen kannattaa huomioida nämä haasteet valitessaan itselleen taloushallinnon ohjelmistoa, sillä sähköiseen taloushallintoon siirtyminen on tärkeä keino taloushallinnon tehostamisessa.

Sähköinen taloushallinto ei ole pelkästään verkkolaskuja ja niiden sähköistä käsittelyä vaan se kattaa kaikki talouden prosessit. Verkkolaskut ja niiden sähköinen käsittely tuo kuitenkin merkittäviä kustannussäästöjä sekä tehokkuutta. (Lahti & Salminen 2008, 9-10.) Sähköisten laskujen kierrätys on nopeaa ja käsittely jopa automaattista, ja näin voidaan vähentää rutiineihin käytettyä aikaa.

Pysyäkseen kilpailukykyisenä tilitoimiston on pysyttävä mukana sähköisessä kehityksessä. Tilitoimistossa voidaan joutua miettimään, tarvitseeko sen vaihtaa kokonaan uudenlaiseen ohjelmistoon tai täydentää jo olemassa olevaa ohjelmistoaan. Aloittavan tilitoimiston kannattaa miettiä ohjelmiston valintaa hyvin tarkkaan.

Taloushallinnon ohjelmistoissa on nykyään valinnanvaraa. On saatavilla lisenssipohjaisia ohjelmistoja, joilla voi tehdä paperista kirjanpitoa ja jotka taipuvat myös sähköiseen taloushallintoon. Lisäksi on saatavilla täysin sähköisiä ohjelmistoja, jotka toimivat Internetissä ja joiden kaikki prosessit arkistointia myöten tapahtuvat sähköisesti.

Sähköinen ja automaattinen kirjanpito on taloushallinnon toimintakenttää muokkaava trendi. Se mahdollistaa etätyöskentelyn, mutta edelleen monet asiakkaat haluavat tavata kirjanpitäjän kasvokkain. Tulevaisuudessa voi olla jopa mahdollista, että rutiinityöt ja asiakkuuksien hoito eriytetään toisistaan, jolloin kirjanpitoa voi hoitaa eri henkilö kuin asiakkuuksia. (Rytsy 2012, 37.)

1.1 Tutkimuksen tavoite

Tässä työssä tarkoitukseni on perehtyä sähköisen taloushallinnon ominaisuuksiin ja tehdä taloushallinnon ohjelmistojen vertailua aloittavalle tilitoimistolle. Opinnäytteen tavoitteena on auttaa tulevan tilitoimiston yrittäjiä valitsemaan sopivaa taloushallinnon ohjelmistoa, joka sopii kaikkien tilitoimiston asiakkaiden tarpeisiin. Tulevan kirjanpitäjän (2012) mukaan ohjelmiston on oltava nykyaikainen ja taivuttava sähköisen taloushallinnon vaatimuksiin, mutta myös perinteiseen paperiseen kirjanpitoon. Lisäksi ohjelmistolla on pystyttävä tekemään myös taloyhtiöiden ja yhdistysten kirjanpitoa. Vertailuun on valittu kaksi ohjelmistoa, Aditron Tikon sekä ProCountor. Työssä perehdytään näiden ohjelmistojen ominaisuuksiin ja eroihin painottuen kirjanpitoon.

1.2 Teoreettinen viitekehys ja empiirinen osa

Opinnäytteessä on teoreettinen sekä empiirinen osa. Teoreettisessa viitekehyksessä käsittelen aluksi kirjanpitoa yleisesti. Laki määrittelee sen, miten kirjanpitoa tulee tehdä. Lisäksi on noudatettava hyvää kirjanpitolapaa ja Kirjanpitolautakunta antaa yleisohjeita kirjanpidon toteuttamiseksi. Kirjanpitoa voidaan tehdä perinteisesti paperisia tositteita käyttäen tai täysin sähköisesti. Arkistointi voidaan toteuttaa myös sähköisesti. Kirjanpito-osion jälkeen keskityn siihen, mitä sähköinen taloushallinto on. Sähköinen taloushallinto muodostuu monesta eri osa-alueesta ja verkkolasku on vain yksi osa sitä.

Empiirisessä osassa perehdyn Tikonin ja ProCountorin ominaisuuksiin ja lopussa vertailen niitä keskenään. Aditron Tikon sopii erikokoisille tilitoimistoille ja sen saa käyttöönsä perinteisenä lisenssipohjaisena ohjelmistona tai pilvipalveluna. ProCountor taas on täysin sähköinen Internetissä toimiva ohjelmisto, joka soveltuu asiakkaan ja tilitoimiston yhteiskäyttöön. Koska tulevan tilitoimiston kirjanpitäjä on ennestään käyttänyt Tikonia, oli selvää, että Tikon tulee ohjelmistovertiluun mukaan ja on siinä vahvoilla. Tikonin rinnalle vertailuun valitsin ProCountorin, koska Tikon on perinteinen ja pitkään käytetty kirjanpito-ohjelma kun taas ProCountor on uudempi ja täysin sähköinen Internetissä toimiva ohjelma, jossa kaikki toiminnot löytyvät samasta ohjelmasta. ProCountorin tilalle vertailuun olisi ollut muitakin vaihtoehtoja, kuten esimerkiksi EmCe, Fivaldi, Heeros, Lemonsoft, Maestro tai Netvisor. ProCountorin

valintaan vaikutti erityisesti myös se, että se on minulle Tikonin ohella tuttu työni kautta. Vertailuun otettavat ohjelmistot sovittiin yhdessä yrittäjien kanssa.

2 KIRJANPITO

2.1 Kirjanpitoa määrittelevät lait ja säännökset

Kirjanpidon tärkeimmät säännökset ovat kirjanpitolaissa (KPL) 30.12.1997/1336, ja sitä täydentää kirjanpitoasetus 30.12.1997/1336. Lisäksi Kauppa- ja teollisuusministeriön yhteydessä toimiva kirjanpitolautakunta (KILA) voi antaa viranomaisten, elinkeinonharjoittajien, kuntien järjestön tai kirjanpitovelvollisen hakemuksesta ohjeita tai lausuntoja kirjanpitolain soveltamisesta (KPL 8:2). KILA antaa neuvoja ja ohjeita kirjanpitolain soveltamisesta tarkoituksena edistää hyvää kirjanpitolapaa. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2013.) Osakeyhtiölain 6. luvun 2. pykälän mukaan osakeyhtiön hallitus vastaa yhtiön kirjanpidon asianmukaisesta järjestämisestä.

Kirjanpitolain 1. luvun 3. pykälän mukaan kirjanpitovelvollisen on noudatettava hyvää kirjanpitolapaa. Laki ei määrittele tarkemmin hyvän kirjanpitotavan sisältöä. Hyvään kirjanpitolapaan viitataan useasti Kirjanpitolautakunnan yleisohjeessa kirjanpidon menetelmistä ja aineistoista 1.2.2011.

Legal Europe Oy ylläpitää Nettilaki.com-palvelua, jossa jaetaan lakitietoa. Sivuston mukaan hyvä kirjanpitolapa saa sisältönsä kirjanpitokäytännön ja -teorian muovaamista säännöistä. Hyvä kirjanpitolapa täydentää kirjanpitolakia ja sallii erilaisia käytännön ratkaisuja kirjanpidon käytännön toteutuksessa, sillä erilaisten kirjanpitovelvollisten erityispiirteet saattavat poiketa toisistaan huomattavasti ja kirjanpitolaki on laajasti sovellettavissa. (Legal Europe Oy 2013.)

2.2 Kirjanpitovelvollisuus ja kirjanpidon tarkoitus

Kirjanpitovelvollisuudesta säädetään kirjanpitolaissa. Sen mukaan jokainen liike- tai ammattitoimintaa harjoittava on toiminnastaan kirjanpitovelvollinen. Kirjanpitovelvollisia ovat aina muun muassa osakeyhtiö, osuuskunta, avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö ja yhdistys. (KPL 1:1.) Kirjanpidon päätehtävänä on pitää

erillään kirjanpitovelvollisen rahat, tulot ja menot muiden kirjanpitovelvollisten ja talousyksikköjen rahoista. Kirjanpitovelvollisuus tarkoittaa ensisijaisesti juuri tätä erilläänpitovelvollisuutta. (KILA 1471/1997.)

3 SÄHKÖINEN TALOUSHALLINTO

Yrityksen taloushallinto koostuu useista eri osa-alueista, joita ovat mm. laskutus, maksuliikenne, palkanlaskenta, kirjanpito, raportointi ja viranomaisilmoitukset. (Kurki, Lahtinen & Lindfors 2011, 18.) Sähköisesti voidaan hoitaa mm. myynti- ja ostolaskut, ostolaskujen asiatarkestus ja hyväksyminen, palkanlaskenta, matka- ja kululaskut, maksaminen, viranomaisilmoitukset, automatisoitu kirjanpito ja tilinpäätökset sekä arkistointi (Yrittäjät).

Sähköistä taloushallintoa ovat verkkolaskujen lisäksi automatisoitu kirjanpito. Kun taloushallinto hoituu täysin sähköisesti, laskut kierrätetään ja hyväksytään sähköisesti, maksuliikenne on sähköistä ja tiliotteet ja viitesirrot vastaanotetaan ja viranomaisilmoitukset lähetetään sähköisesti. Kirjanpidon rutiinityöt vähenevät automaation ansiosta. Verkkolaskuja käytettäessä tositteet tallennetaan järjestelmään vain kerran ja sen jälkeen reskontrat ja kirjanpito ovat ajan tasalla. Sähköisessä taloushallinnossa saapuvat viitesuoritukset kuittaavat automaattisesti myyntisaatavat maksetuksi. (Yrittäjät.)

Aiemmin tilitoimistot ovat tarjonneet palveluitaan järjestelmillä, joihin on integroitu asiakkaiden omia järjestelmiä. Uusin toimintamalli on sellainen, jossa palvelu tuotetaan pilvipalveluna, eikä käyttäjän tarvitse tehdä töitä tiedon siirtymisen kanssa vaan se tapahtuu automatisoidusti. Kun tilitoimisto päättää ottaa käyttöönsä ohjelmiston palveluna ja haluaa itselleen nykyaikaisen ohjelmistokumppanin, on sen huomioitava myös ohjelmiston tarjoajan ohjelmistokehitys ja kehitysnäkymät. Tärkeää onkin, että tilitoimisto ja sen asiakas ovat vuorovaikutuksessa ohjelmistontuottajan kanssa. (Kinnunen 2011).

3.1 Verkkolasku

Verkkolasku on sähköisessä muodossa oleva lasku, jonka tiedot voidaan käsitellä automaattisesti ja josta saadaan tietokoneen näytölle paperilaskua muistuttava kuva. Laskun kuva helpottaa laskun kierrätystä ja muuta käsittelyä.

Verkkolaskuja voi vastaanottaa joko yritys tai kuluttaja. Verkkolasku voidaan yritysten välisessä laskutuksessa siirtää automaattisesti vastaanottajan taloushallinnon järjestelmään jonkun palveluntarjoajan kautta. Kun laskun tiedot tallentuvat suoraan järjestelmään, pienenevät niin kustannukset kuin virheiden mahdollisuuskin. Verkkolaskut voidaan myös arkistoida sähköisesti. (Tieke.) Suurin osa taloushallinnossa käsiteltävästä aineistosta on joko myynti- tai ostolaskuja, joten verkkolaskuun siirtyminen tuo yritykselle tehoa ja säästöä. (Kurki, Lahtinen & Lindfors 2011, 18.) Paperiseen laskuun verrattuna laskujen käsittely nopeutuu, kun niiden kierrätys ja hyväksyntä tapahtuu sähköisesti ja lisäksi säästyy paperia ja postikuluja. (Kurki, Lahtinen & Lindfors 2011, 7.)

Sähköisen taloushallinnon myötä on myös mahdollista, että asiakasyritys hoitaa itse myynti- ja ostoreskontransa tiliöimällä laskut itse. Toiminta tehostuu, kun tilitoimistolle ei tarvitse enää toimittaa paperisia tositteita, vaan tieto siirtyy sähköisesti tilitoimistoon. (Koskela, 2012.)

Ensimmäiset verkkolaskut on otettu käyttöön Suomessa jo vuonna 1999 ja nykyään lähes kaikki suuret yritykset käyttävät verkkolaskuja (Yritys-Suomi). Helsingin seudun kauppakamarin sähköisen liiketoiminnan selvityksessä vuonna 2010 yrityksistä 52 prosenttia ilmoitti ottavansa vastaan sähköisiä laskuja. Vastaavasti 44 prosenttia lähetti sähköisiä laskuja. Viiden vuoden aikana asiassa on tapahtunut edistystä vain vähän, sillä vuoden 2005 vastaavaan selvitykseen verrattuna vastaanotto- ja lähetysvalmiudet lisääntyivät vain muutamilla prosenttiyksiköillä. Vuonna 2010 kolme neljäsosaa yrityksistä kierrätti laskunsa edelleen manuaalisesti. (Kurki, Lahtinen & Lindfors 2011, 13.) Käytössä olevien toimintojen määrät on havainnollistettu kuvassa 1.

Kuva 1. Käytössä olevat taloushallinnon toiminnot vuonna 2010 (Kurki, Lahtinen & Lindfors 2011, 13)

Helsingin seudun kauppakamarin teettämän tutkimuksen mukaan yrityksillä on entistä paremmat valmiudet käyttää verkkolaskuja, sillä vastanneista 70 prosenttia pystyi lähettämään verkkolaskuja ja 64 prosenttia pystyi vastaanottamaan niitä. Tutkimuksen toteutti Taloustutkimus marraskuussa 2012 ja siihen vastasi lähes 400 yrityspäätäjää. (Helsingin seudun kauppakamari 2013.)

Verkkolaskujen lähettämiseen tarvitaan taloushallinnon järjestelmässä oleva verkkolaskuvalmius. Jos tätä ei ole, on ohjelmistoa täydennettävä, uusittava tai mietittävä muita vaihtoehtoja. Laskujen välitystä varten tarvitaan operaattori. Laskut toimitetaan verkkolaskuina vain, jos verkkolaskuosoite on ilmoitettu asiakkaan osoitetiedoissa. Laskutusohjelma muodostaa verkkolaskut ja operaattori toimittaa ne asiakkaiden järjestelmiin. Laskutustiedot siirtyvät myyntireskontrasta kirjanpitoon joko suoraan tai erikseen siirrettynä. Maksuviitteiden avulla kotimaiset suoritukset saadaan kohdistettua automaattisesti myyntilaskuille. Maksutiedot siirtyvät kirjanpitoon joko suoraan tai erillisenä siirtona. (Kurki, Lahtinen & Lindfors 2011, 23–24.)

Ostolaskujen sähköistä käsittelyä varten tarvitaan myös operaattori laskujen välitystä varten. Ostolaskujen kierrätystä varten tarvitaan ohjelma, jos useampi henkilö yrityksessä tarkastaa ja hyväksyy laskuja. Verkkolaskuosoite on ilmoitettava kaikille tavarantoimittajille ja palveluntuottajille. Saapuneissa ostolaskuissa voi olla valmiiksi kirjanpidon tili- ja kustannuspaikkatiedot, jos ne on annettu tavarantoimittajille. Myös toimittajarekisteriin voidaan merkitä oletustiiliöinnit, jolloin laskut kirjautuvat automaattisesti oikealle kirjanpidon tilille. Samalla määritellään myös laskun alv-käsittely. Paperisena tulevat laskut voidaan skannata sähköiseen muotoon. Skannauksen voi tehdä ulkopuolinen palveluntarjoaja ja se aiheuttaa lisätyötä ja kuluja. (Kurki, Lahtinen & Lindfors 2011, 25–26.)

Ennen ostolaskujen käsittelyä ne on tarkastettava ja hyväksyttävä sähköisen kierrätysjärjestelmän avulla. Laskujen hyväksymisen jälkeen laskut siirretään ostoreskontraan ja sieltä kirjanpitoon joko suoraan tai erikseen siirtämällä. Laskut voidaan myös arkistoida sähköisesti. Laskut maksetaan luomalla maksatustiedosto ja siirtämällä se pankkiin. Maksun jälkeen maksatustiedot siirretään ostoreskontraan ja kirjanpitoon. (Kurki, Lahtinen & Lindfors 2011, 26–27.)

3.2 Kirjanpidon ja raportoinnin automatisointi

Verkkolaskujen lisäksi monia muitakin taloushallinnon osa-alueita voidaan automatisoida (Kurki, Lahtinen & Lindfors, 18). Yritysten tulisi pyrkiä siihen, että tiedot eri osakirjanpidoista siirtyvät automaattisesti pääkirjanpitoon. Pankista sähköisesti noudettaviin tiliotteisiin voidaan ohjelmoida tiliöintiehdotukset, jolloin tiliotteiden käsittely helpottuu. Kirjanpito-ohjelmissa voidaan hyödyntää erilaisia toimintoja, kuten jaksotus- ja automaattikirjausmahdollisuuksia. Toistuvien tositteiden tallentamisessa voidaan hyödyntää tositteiden kopiointia. Kuukausittain voidaan tulostaa tase-erittelyt ja tarkastella niiden sisältöä. Tilinpäätösasiakirjat voidaan yleensä tulostaa suoraan kirjanpidosta. Sähköiset raportit voidaan tallentaa paikkaan, josta tietoa tarvitseva löytää ne tai tiedon tarvitsija voi itse tulostaa tarvitsemansa raportit. Näin ei tule lähetettyä turhaan raportteja, joita kukaan ei tarvitse. (Kurki, Lahtinen & Lindfors 2011,19.)

3.3 Sähköiset viranomaisilmoitukset

Yritykset voivat lähettää sähköisesti monia erilaisia viranomaisilmoituksia, kuten kausiveroilmoituksia, TyEL-ilmoituksia, vuosi-ilmoituksia ja veroilmoituksia. Parhaimmillaan ilmoitukset saadaan taloushallinnon ohjelmistosta niin, että niistä muodostuu automaattisesti kirjanpitomerkinä sekä lasku silloin, kun ilmoituksen laadinnan yhteydessä tulee maksettavaa kuten alv-ilmoituksissa. (Yrittäjät.)

TYVI-järjestelmä mahdollistaa sähköisten tietojen ilmoittamisen viranomaisille yhdenmukaisella tavalla. TYVI on lyhennys sanoista ”tietovirrat yritysten ja viranomaisten välillä” ja se on ollut olemassa vuodesta 1997 lähtien. Sähköisessä ilmoittamisessa tiedot ilmoitetaan operaattorille, joka välittää tiedot viranomaisille. Ilmoittaminen on pääsääntöisesti maksutonta. TYVI-ilmoitusten määrä on edelleen kasvussa. Eniten tietoja TYVI-operaattoreiden välityksellä kerää Verohallinto, mutta tietoja keräävät muun muassa myös työeläkeyhtiöt ja Kuntien eläkevakuutus. (Valtiovarainministeriö 2011.)

Verohallintoon voi ilmoittaa tietoja Verohallinnon omia kanavia pitkin tai palveluntarjoajien eli TYVI-operaattoreiden palvelujen kautta. Sähköisten ilmoitusten jättöpäivä on joissain ilmoituksissa myöhäisempi kuin paperisten. Sähköinen ilmoittaminen edellyttää käyttäjän tunnistamista joko pankkitunnisteella, HST-kortilla tai Katso-tunnisteella. Suurempia määriä ilmoitettaessa voidaan käyttää taloushallinto-ohjelmiston muodostamaa siirtotiedostoa. Osa palveluista on maksullisia, mutta ilmoittaminen Verohallinnolle verkkolomakkeella tai tiedostonsiirtona on maksutonta. (Verohallinto 2012.)

3.4 Sähköinen arkistointi

Taloushallinnon arkiston sähköistäminen on erittäin merkittävä tehostamis- ja säästökohde, sillä sähköiset arkistot eivät vie tilaa kuten mapit, ja tietojen hakeminen niistä on nopeaa. Sähköisessä arkistoinnissa on noudatettava kirjanpitolain määräyksiä. (Kurki, Lahtinen & Lindfors 2011, 20.)

Kirjanpitoaineiston perustana olevat tositteet, joiden pohjalta kirjanpitomerkinä tehdään, tulee säilyttää kuusi vuotta sen kalenterivuoden päättymisestä,

jonka aikana tilikausi on päättynyt. Kirjanpitokirjat, eli pää- ja päiväkirjat, tili-luettelo, tase-erittelyt ja liitetiedot sekä tasekirja tulee säilyttää kymmenen vuotta. Tositteet ja kirjanpitomerkinnot voidaan tehdä koneelliselle tietovälineelle ja kirjanpitovelvollinen saa säilyttää tositteet ja niiden perusteella tehdyt kirjanpitomerkinnot samanaikaisesti koneellisella tietovälineellä. Tilikauden aikana aineisto on säilytettävä kahdella koneellisella tietovälineellä mutta jos tositteet säilytetään lisäksi paperisina, yksi koneellinen tallenne riittää. Pysyvästi säilytettävä kirjanpitoaineisto on tallennettava koneellisesti niin, että tietoja ei voi muuttaa tai korvata. Tasekirja tulee säilyttää sidottavana tasekirjana, ja siinä on mainittava kirjanpitoaineiston pysyvän säilyttämisen toteutustavat riippumatta siitä, säilytetäänkö aineisto paperisena vai digitaalisena. (KILA 2011, 23-26.)

3.5 Pilvipalvelu

Pilvipalvelu tarkoittaa Internetissä tarjottavia kuluttaja- ja yrityspalveluita. Tietotekniikka-alalla jokaisella toimittajalla on jo pilvistrategia ja jotkut yritykset ovat keskittyneet pelkästään erilaisten pilvipalveluiden tarjoajiksi. Hinnat ovat pysyneet kilpailukykyisinä IT-alan toimitsijoiden kehityshankkeiden sekä alan voimakkaan standardointityön johdosta. Lisäksi pilvipalveluiden ostaminen ja käytön turvallisuus kohenevat nopeasti. (Aditro, 2011)

Pilvipalvelut alentavat tehokkaasti IT-kustannuksia, ne kasvavat yrityksen tarpeen mukana ja niitä on helppo käyttää ja hallita. Pilvipalvelut tuovat kustannustehokkuutta, sillä palvelun käyttäjä säästää lisenssi- sekä ylläpitokustannuksissa ja maksaa palvelusta vain käyttömäärän perusteella. Palvelujen käyttöönotto on nopeaa ja helppoa ja ne skaalautuvat asiakkaan tarpeen mukaisesti sallien esimerkiksi uusien ratkaisujen ja palveluiden tehokkaan ja nopean käyttöönoton. (IBM)

Pilvipalveluista on erityisen suuri hyöty pienille yrityksille, joissa ympäristöjä on hoidettu oman työn ohella. Tällöin pilvipalvelun käyttö vapauttaa aikaa enemmän oman työn hoitamiseen. Pilvipalvelu voi myös mahdollistaa pienille yrityksille palveluiden käytön, sillä palvelimen hankkiminen ja hoitaminen olisi ollut liian kallista ja aikaa vievää. (Microsoft, 2013)

4 TALOUSHALLINNON OHJELMISTON VALINTA

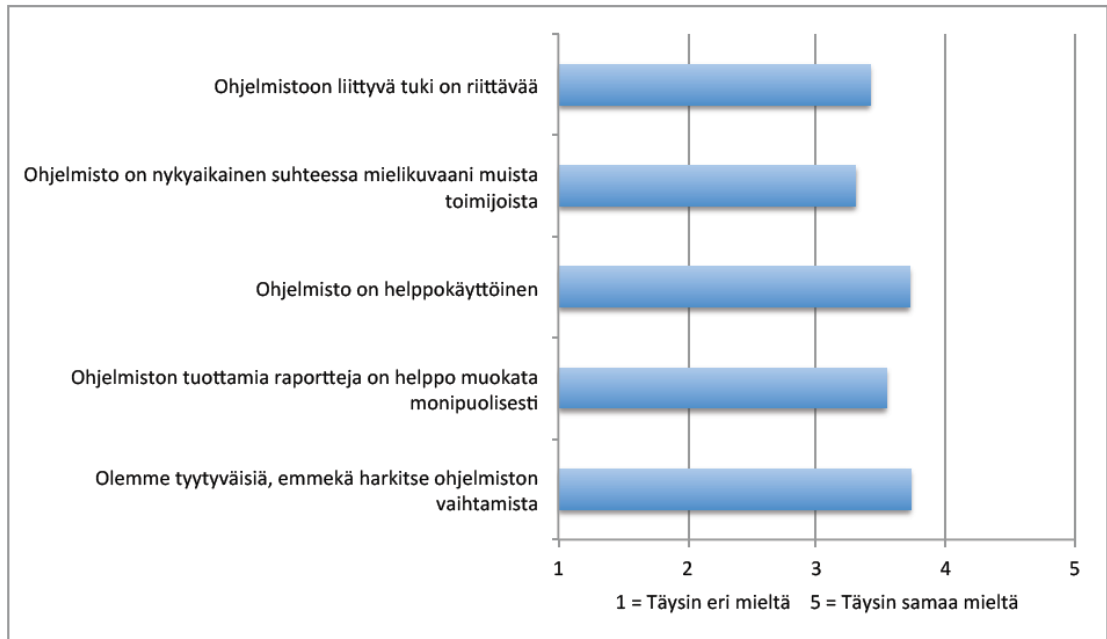
Ohjelmistoa valitessa kannattaa miettiä, millaisille toiminnoille on tarvetta, tarvitaanko esimerkiksi reskontraa, omaisuusluetteloja, mahdollisuutta automaattisiin jaksotuksiin, laskutukseen, pääsymahdollisuutta ohjelmaan missä tahansa, tarvitaanko useampia käyttäjiä, yhteyksiä muihin ohjelmiin jne. Valinnassa kannattaa kiinnittää huomiota myös siihen, rakentuuko ohjelma modernille kehittyvälle tekniikalle, joka toimii tulevaisuudessakin, ja onko toimittajalla kenties kyky kehittää ohjelmaa paremmaksi. Lisäksi on mietittävä myös sitä, paljonko ohjelma saa maksaa. (e-conomic, 2013.)

Etukäteen on hyvä selvittää, kuinka paljon ohjelmiston tarjoaja on myynyt ohjelmaa, miten kauan yritys on toiminut, onko ohjelmasta olemassa ohjekirjaa, opastusvideoita, millaiset ovat ohjelman tarjoajan tarjoamat tukipalvelut, onko olemassa kokeiluversiota ja millaisen käyttöjärjestelmän ohjelma vaatii (Kirjanpitoa, 2013)

Talouhallintoliitto toteutti Aalto-yliopiston kanssa keväällä 2011 tutkimuksen, jossa tutkittiin sähköisten ostolaskujen käsittelyä tilitoimistoissa ja ohjelmistojen käytettävyyttä. Tutkimuksessa ei julkaistu mukana olleita ohjelmistoja. Tilitoimistot toivoivat, että järjestelmät suorittaisivat automaattisesti mahdollisimman paljon toimintoja. Oletustilien tekeminen ja oikean tilin etsiminen tulisi olla helppoa ja nopeaa. Käyttökustannuksista toivottiin matalampia ja laskuille toivottiin enemmän maksuaikaa. Oman hinnoittelumallin luomiseen toivottiin apua. Paperilaskuista haluttiin päästä eroon. Käyttöönottojen vaivattomuuteen toivottiin resurssien panostamista. E-laskuoperaattorien ja pankkien käytäntöjen toivottiin olevan yhteensopivia ja nopeampia. (Talouhallintoliitto 2011, 8.)

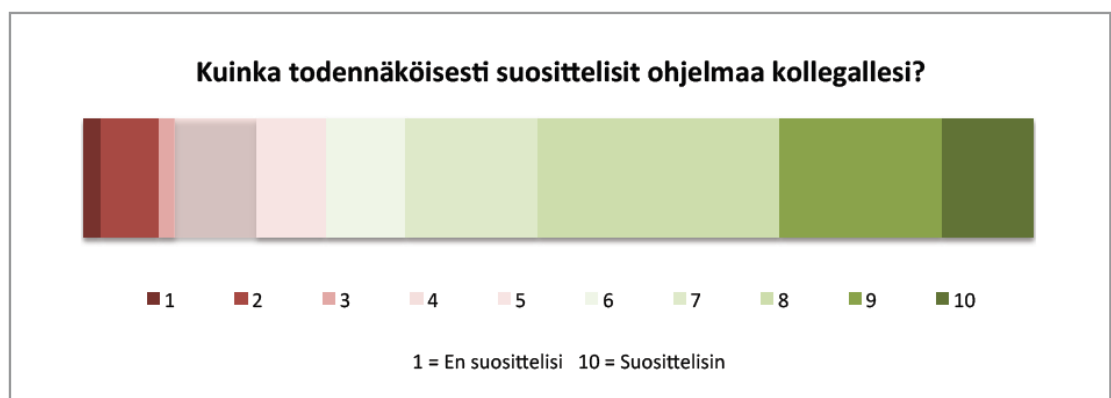
Talouhallintoliitto teki myös lokakuussa 2012 osana TAL-IT2012 tutkimusta kyselyn tilitoimistoille heidän mielipiteistään koskien käyttämiään talouhallinnon ohjelmistoja. Tutkimuksessa oli mukana yksitoista talouhallinnon ohjelmistoa: Asteri, Econet, EmCe, Fivaldi, Heeros, Lasso 2100, Lemonsoft, Maestro, NetBaron, Netvisor, Nova, ProCountor ja Tikon. Kyselyyn vastasi 561 tilitoimistoa. Tikon oli vastaajien keskuudessa käytetyin, sillä lähes 30 % vastaajista käytti ohjelmaa. ProCountoria, EmCeä, Lasso2100:aa, Lemonsoftia, Maestroa tai NetBaronia käytti alle 10 % vastaajista. Muita ohjelmia käytti

yli 10 % vastaajista. Taloushallintoliiton tutkimuksen tarkoitus oli herättää keskustelua ohjelmistotalojen sekä tiloimistojen keskuudessa ja tuoda esiin havaintonsa ohjelmistotalojen kehittämistarpeista. Taloushallintoliitto ei ottanut kantaa itse tutkimustuloksiin. (Taloushallintoliitto 2012, 1.) Tutkimukseen vastanneista lähes 95 % oli käyttänyt Tikonia yli 4 vuotta. Kuvasta 2 nähdään, että suurin osa oli tyytyväisiä eikä harkinnut vaihtamista. Ohjelmistoa pidettiin myös helppokäyttöisenä. (Taloushallintoliitto 2012, 19.)

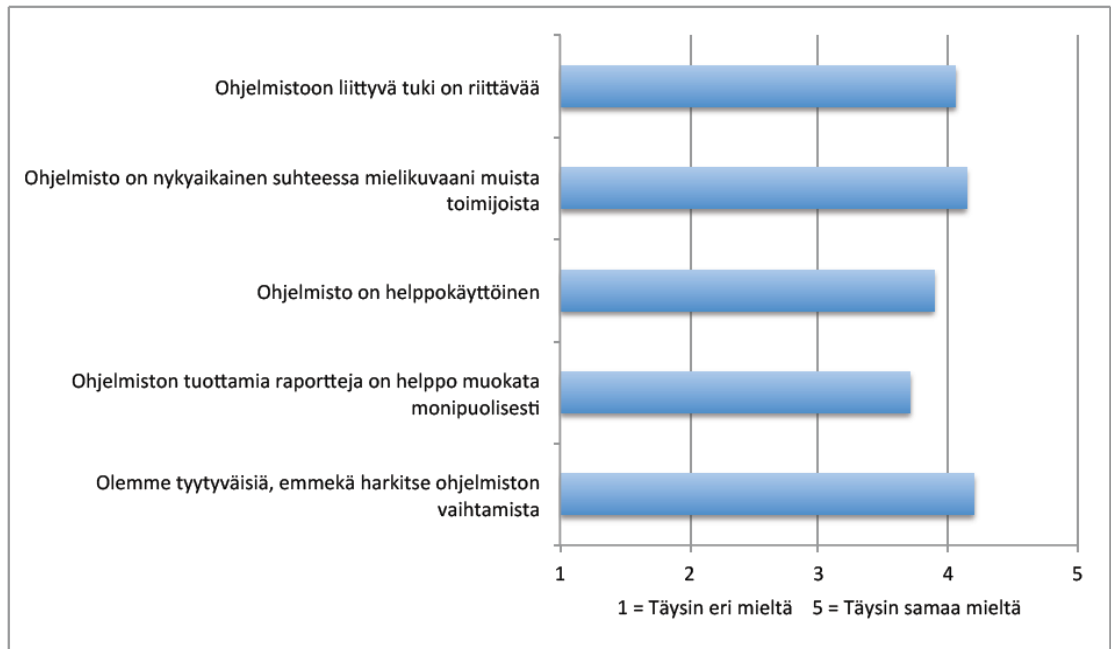
Kuva 2. Tikon-ohjelmiston ominaisuudet (Taloushallintoliitto 2012, 20.)

Varmimmin Tikonia suosittelivat kollegoilleen pienet 3-4 hengen toimistot ja suurin osa vastaajista suositteli Tikonia, kuten ilmenee kuvasta 3.

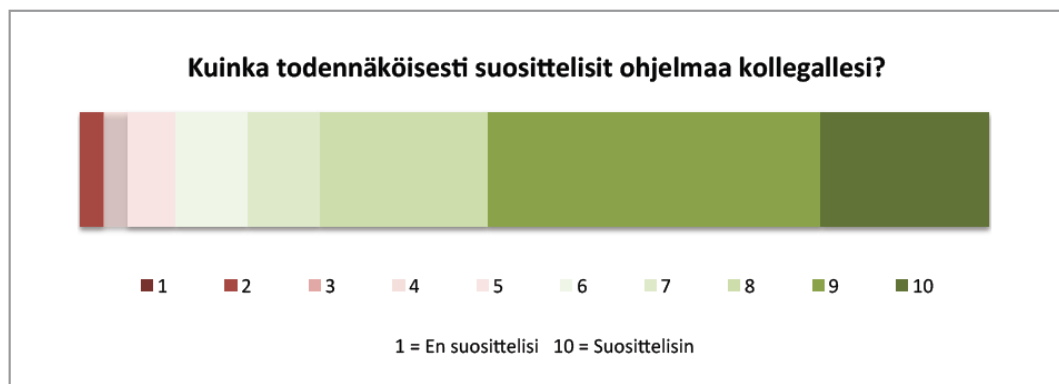
Kuva 3. Tikonin suosittelutodennäköisyys (Taloushallintoliitto 2012, 20.)

Kyselyn mukaan ProCountorin käyttäjät olivat tyytyväisiä ohjelmaan, eivätkä harkinneet vaihtamista. Ohjelmistoa pidettiin myös nykyaikaisena verrattuna muista ohjelmista saatuun mielikuvaan. Suosittelemisluokitus oli hyvä. Tämä nähdään kuvasta 4. (Taloushallintoliitto 2012, 18.)

Kuva 4. ProCountor-ohjelmiston ominaisuudet (Taloushallintoliitto 2012, 18.)

Kuvasta 5 nähdään, että ProCountorin suosittelemisluokitus on hyvä. (Taloushallintoliitto 2012, 18).

Kuva 5. ProCountorin suosittelemistodennäköisyys (Taloushallintoliitto 2012, 19)

5 OHJELMISTOJEN VERTAILU

5.1 Tikon

Aditro Tikon on tilitoimistojen, pk-yritysten, liittojen, yhdistysten ja säätiöiden käyttöön kehitetty toimialariippumaton kokonaisjärjestelmä (Aditro 2012, 6). Tikon on tilitoimistosektorilla markkinajohtaja ja sillä on yli 1000 tilitoimistokäyttäjää. Tikon on rakennettu modulaarisesti, joten sovelluksia voidaan ottaa käyttöön aina tarpeen mukaan. Ohjelmisto voidaan hankkia joko perinteisenä lisenssipohjaisena ohjelmistoratkaisuna tai pilvipalveluna. (Aditro 2013.)

Perinteisessä Tikon-ohjelmistossa asiakas ostaa ohjelmistolisenssejä, ylläpitoa ja tukipalveluja ja ohjelmisto asennetaan asiakkaan omaan IT-ympäristöön, jossa tapahtuu myös ylläpito. Asiakaspalvelun kautta on mahdollista saada käyttötukea. Lähes kaikki Aditron tarjoamat sovellukset on saatavissa myös pilvipalveluna, jolloin ohjelmisto toimitetaan verkon välityksellä. Tällöin ohjelmiston tarjoaja huolehtii tarvittavasta IT-ympäristöstä ja tietoturvasta. Lisäksi käytössä on asiakaspalvelun tarjoama sovellustuki eikä päivityksistä ja varmistuksista ei tarvitse huolehtia itse. Pilvipalvelun saa käyttöön nopeasti ja siihen tarvitaan vain päätelaite ja internet-yhteys. (Aditro 2013.)

5.1.1 Hinnoittelu

Perinteisen ohjelmiston hinnoittelu perustuu lisenssimaksuun sekä käyttömäärään perustuvaan kuukausittaiseen ylläpito- ja tukipalvelumaksuun. Pilvipalvelusta veloitetaan vain käytön mukaan, eikä laitteisiin ja ohjelmistoihin tarvitse investoida. Kuukausihintaan sisältyy sovittujen käyttäjämäärien mukaisesti oikeus käyttää palvelua, palvelinympäristön käyttö, tarvittavat lisenssit ja ylläpito- ja tukipalvelu. (Aditro 2013.)

5.1.2 Ominaisuudet

Tikonin perusprosesseja ovat myynti- ja ostoprosessi, kuukausikirjanpidon, tilinpäätöksen ja sisäisen laskennan prosessit, palkkahallinnon prosessi, arkistointiprosessi sekä raportointiprosessit. Jokaisen prosessin voi ottaa käyttöön

itsenäisesti ja muut sovellukset voidaan yhdistää Tikoniin vakioliittymien avulla. (Aditro 2012, 6.)

Kirjanpito

Tikon kirjanpidossa on toiminnot tositteiden ja tiliöintien ylläpitoon, seilailuihin, arvonlisäveron käsittelyyn, automaattikirjauksiin ja tapahtumien tuontiin toisista järjestelmistä. Tapahtumia voidaan tallentaa ja noutaa eri kirjauskausille sekä eri tilikausille. (Aditro 2012, 9.)

Arvonlisäverolaskenta on Tikonissa tiliperusteinen ja alv-laskennassa voidaan käyttää brutto- tai nettokirjaustapaa tai näiden yhdistelmää, kustannuspaikka-kohtaista laskentaa ja marginaaliverolaskentaa. Arvonlisävero voidaan kirjata automaattisesti tositteiden kirjauksen yhteydessä, erillisellä kirjaustoiminnolla kuukauden lopuksi joko tositteille tai summana koko kaudelle tai ketjuttamalla yhdessä työjonoon lisättyjen muiden rutiinien kanssa. (Aditro 2012, 9.)

Kirjanpitoon voidaan perustaa ns. vyörytyssääntöjä, joita voi hyödyntää erilaisien jaksotusten, kuten poistojen tekemiseen. Vyörytykset suoritetaan Vyörytys-toiminnolla tai ne voi lisätä Ketjutus-toiminnon työjonoihin ja suorittaa ketjutusajolla muiden rutiinoiden kanssa samaan aikaan. Tapahtumia voidaan jaksottaa myös Jaksotus-toiminnolla kuluvalle ja tuleville tilikausille. (Aditro 2012, 10.) Ketjutus-toiminnon avulla voidaan raporttien tulostus, arkistointi ja tietyt rutiinit käsitellä työjonona. (Aditro 2012, 8.)

Pankista noudetun konekielisen tiliotteen voi purkaa ja tiliöidä kirjanpitoon Tilioite tositteena -toiminnolla (Tito-toiminto). Tiliöinnissä voidaan hyödyntää tiliöintisääntöjä, jolloin tiliotteen käsittely on automaattista. Ohjelma myös noutaa tiliotteelle ostolaskujen reskontralinkit, mikäli laskut on maksettu konekielisesti Tikonin maksatuksen kautta. (Aditro 2012, 14.)

Tikonin laskureskontran avulla voidaan seurata lasku- ja vientikohtaisesti muun muassa velkoja, saamisia, siirtovelkoja ja -saamisia, lainoja ja selvittelytilin sisältöä. Laskureskontratiliksi voi määrittellä minkä tahansa tilin. Laskureskontran tapahtumat voidaan ohjata tulostumaan tase-erittelylle, joka muodos-

tuu automaattisesti laskureskontran ja kirjanpidon aineistoista. (Aditro 2012, 14–15.)

Tase-erittely -toiminnolla voidaan noutaa tiedot rivikohtaisten asetusten mukaisesti joko kirjanpitotilien saldoista, tapahtumista, laskureskontrasta tai ostoja myyntireskontrista. Tase-erittelyn saa tulostettua milloin tahansa ja raportteja voi muokata Raporttikehitin-ohjelmalla. (Aditro 2012, 16.)

Tasekirja-toiminnolla saadaan tulostettua valmis tasekirja erikokoisille ja yhtiömuotoisille yrityksille. Tasekirjaan voi tulostaa kansilehden, toimintakertomuksen, tuloslaskelman ja taseen, epäsuoran rahoituslaskelman, liitetiedot, allekirjoitus- ja tilinpäätösmerkintäsivun, tase-erittelyn sekä tilikaudella käytetyt tilit. Ketjutus-toiminnolla tulostettaessa tasekirja tulostuu valmiiksi sivunumeroituna. (Aditro 2012, 16.)

Ostolaskut

Ostolaskut voidaan tallentaa kirjanpito näkymällä tai erillisen reskontran kautta. Ostoreskontra kattaa ostolaskujen tallennuksen tai vastaanoton, maksatusten ja raportoinnin. Laskut voidaan tallentaa manuaalisesti tai siirtää tiedostoina ohjelmassa olevien liittymien avulla. Verkkolaskut ja skannatut laskut voidaan lukea ostoreskontraan, kirjanpitoon sekä arkistoon yksittäin tai massanoudolla. Tikon lukee laskun perustiedot automaattisesti. Jos laskuja ei ole tiliöity esijärjestelmässä, ne tiliöidään Tikonissa. Ostolaskujen kierrätykseen tarvitaan erillinen moduuli tai ohjelma. (Aditro 2012, 20–21.)

Maksatusta varten maksuehdotelman tulostuksessa valitaan hakuehtojen mukaiset ostolaskut ja muodostetaan maksatustiedosto. Tässä vaiheessa laskuja voidaan vielä valita yksittäin, voidaan valita käytettävä pankkitili sekä millä summalla ja minä päivänä laskut maksetaan. (Aditro 2012.)

Myyntilaskut

Tikon myyntireskontra kattaa myyntilaskujen tallennuksen tai vastaanoton, suoritusten seurannan ja raportoinnin. Tikon laskutusohjelmasta laskut siirtyvät automaattisesti. Erillisellä laskutusjärjestelmällä tehdyt laskut voidaan tal-

lentaa manuaalisesti tai siirtää tiedostoina ohjelmaan. Viitesirron purulla puretaan pankeista tulleet viitesuoritukset ja ohjelmasta voidaan tulostaa myös korkolaskut ja perintäkirjeet. (Aditro 2012, 18–19.)

Palkanlaskenta

Tikon-palkanlaskenta on osa kiinteästi integroitua Tikon-kokonaisuutta. Ohjelma laskee automaattisesti muun muassa ennakonpidätykset, jäsenmaksut sekä työntekijän eläke- ja työttömyysvakuutusmaksut. Muita ominaisuuksia ovat esimerkiksi pekka-laskenta, ulosoton, lomapalkan ja urakkapalkan laskenta, poissaolojen ja ylitöiden seuranta sekä erilaisten palkka- ja pistetaulujen ylläpito. (Aditro 2012, 42.) Palkanlaskennan tapahtumat voi siirtää kirjanpitoon tai tiedostonsiirtona toiseen järjestelmään (Aditro 2012, 43).

Raportointi

Kirjanpidon vakioraportteja ovat tositem, tositemaldot, tilit, tiliotteet, vientimuistio, päiväkirja, pääkirja ja laskutustiedot. Näitä voi tulostaa erilaisin tulostusehdoin ja -rajauksin. Raportit voidaan tulostaa kirjoittimelle, näytölle tai tiedostoon esim. Excel- ja Pdf-muotoon. Lakisääteisistä raporteista on saatavilla virallinen tuloslaskelma ja tase, tuloslaskelma ja tase pääkirjatileittäin, pääkirja, päiväkirja tositemlajeittain, tiliotteet ja kirjanpidon muistiotositteet. Ohjelman mukana tulee malliraportteja, jotka ovat tuloslaskelmia ja taseita, ja ne perustuvat kolmeen eri mallitilikarttaan: Liikekirjurin perustililuettelo, Kiinteistö- ja Yhdistyskirjurin mallitilikartta. Lisäksi raporttipaketti sisältää erikoisraportteja, kuten epäsuora rahoituslaskelma, tulos- ja tase-erittelyt, tunnuslukuraportti ja hanke- ja vastikerahoituslaskelma sekä talousarviovertailu. Raportit voi erikseen hankkia myös ruotsin- tai englanninkielisinä. (Aditro 2012,12.)

Tikon-raporttikehittimellä voidaan tehdä omia raportteja tai muokata valmiita raporttimalleja. Raporttikehittimellä voi rakentaa uusia tuloslaskelma- ja tase-raportteja tai raportin osia, muokata, rakentaa ja kopioida malliraportteja, tehdä uusia raportteja sisäisen laskennan lajikohteille, kuten kustannuslajeille tai projektilajeille sekä testata luodun raportin toimivuutta ja ulkonäköä. (Aditro 2012, 13.)

Raporttipakettia voi täydentää hankkimalla Vision-raportoinnin, jota varten Tikonin mukana toimitetaan kolme kirjanpidon malliraporttia: kaksi tuloslaske-
maa ja tase (Aditro 2012, 13).

Reskontran raportteja ovat mm. lasku- ja suoritusluettelo, näiden kirjanpidon yhteenveto, reskontralista ja saldoluettelo, ostovelka- ja myyntisaamisluettelo, ikäerittely, erääntymislue-
ttelo, reskontralista historiakannasta sekä maksatus-
ten raportit eri vaihtoehtoin. Lisäksi on saataville perintä- ja korkolistat, mak-
suennuste, asiakas/toimittajaluettelo ja osoitetarrat sekä yhteenvetoilmoitus.
Reskontran raportit voidaan tulostaa kirjoittimelle, näytölle tiedostoksi tai arkis-
toon. (Aditro 2012, 22–23.)

Palkanlaskennan raportteja ovat kausiraportit, kuten palkkatapahtumalistat, tarkistuslista, palkkaerittelyt ja pankkilista. Kuukausiraportteja ovat kirjanpidon erittelyt, kuukausiyhteenveto, kausiveroilmoitus, ulosoton tarkistuslista, eläke-
laitosten kuukausi-ilmoitus, jäsenmaksuerittely ja -tilitys. Lisäksi on saatavilla erilaisia tilastoraportteja. (Aditro 2012, 44.)

Raportit-valikosta saa tulostettua tapahtumalistat, palkkakortit, työsuhdeilmoi-
tukset, palkkatodistukset ym. Vuosiraportteja ovat ilmoitus palkansaajalle,
vuosi-ilmoitus verottajalle, TyEL-vuosi-ilmoitus ja tapaturmavakuutusilmoitus.
(Aditro 2012, 45.)

Sähköiset viranomaisilmoitukset

Kausiveroilmoitus lähetetään muodostamalla Oiva-tiedosto ja lähettämällä se verottajalle sähköisesti Aditron linkki-ohjelmiston kautta Katso-
tunnistaumisella. Eri yritysten Oiva-tiedostot voidaan lähettää myös yhtenä tiedostona. Yhteisömyynnin yhteenvetoilmoitus voidaan lähettää samoin, joko yritys kerrallaan tai usean yrityksen tiedot samaan aikaan. (Aditro 2012, 58.)
Linkki-ohjelmaa käyttäen voidaan lähettää lisäksi muun muassa verottajan vuosi-ilmoitukset, TyEL-kuukausi- ja vuosi-ilmoitukset sekä työnantajaliitoille toimitettavat ilmoitukset (Aditro 2012, 61).

Linkki-palvelun osana on eTilinpäätös-ohjelma, joka mahdollistaa eri yhtiö-
muotojen sähköisten veroilmoitusten lähettämisen verottajalle. Sähköiset il-

moitukset voi tarkastaa ja lähettää ohjelman avulla eri sidosryhmille. Pdf-muotoiset tilinpäätöstiedot verottaja lähettää edelleen Patentti- ja Rekisterihallitukselle. eTilinpäätöksellä voidaan lähettää myös alv- ja kausiveroilmoitukset. (Aditro 2012, 70.)

Tikonin käyttäjätietoihin on ensin lisättävä eTilinpäätös-sovelluksen käyttäjätunnus ja salasana. Sen jälkeen kausivero- tai yhteenvetoilmoituksen siirtotiedostot voidaan siirtää Tikonista suoraan Aditron linkki-ohjelmistoon. Linkistä tiedostot lähetetään käyttäen Katso-tunnistetta. eTilinpäätöksessä on ennen siirtotiedoston muodostamista oltava perustettuna yritys, jolla on sama y-tunnus ja tilikausi, jolta siirtotiedostoa ollaan muodostamassa. (Aditro 2012, 70.)

Sähköinen arkisto

Tikon arkistoon voidaan arkistoida kirjanpidon, reskontrien, laskutuksen ja palkanlaskennan lakisääteisen arkistointivelvollisuuden piiriin kuuluvat kirjanpitoaineistot. Ne voivat olla raportteja ja tositteita sekä lisäksi skannattuja tositteita ja muita Tikonin ulkopuolisia tiedostoja. Tikonissa muodostetut ja sinne vastaanotetut verkkolaskut siirtyvät arkistoon automaattisesti. Tikonin raportit tulostetaan arkistoon ketjutuksen avulla joko yksittäinen tai useampi yritys kerralla. Suurin osa tiedosta arkistoituu sekä Xml- että Html-muodossa. (Aditro 2012, 46.) Tikon muodostaa ensimmäisen arkistoaion yhteydessä arkistohakemuksen alle yrityskohtaisen kansion. Kansioon ohjelma luo tilikausikansion ja sen sisällysluettelon. (Aditro 2012, 47.)

5.2 ProCountor

ProCountor International Oy on johtava kotimainen sähköisen taloushallinnon palveluntarjoaja. ProCountor-ohjelmistoa käyttää tällä hetkellä 7000 käyttäjää yli 2500 pk-yrityksessä ja yli 100 tilitoimistoa. ProCountor on täysin sähköisesti toimiva taloushallinnon ohjelmisto, joka soveltuu myös tilitoimiston ja asiakasyrityksen yhteiskäyttöön. Käytössä on verkkolaskuyhteydet, tulostus- ja skannauspalvelu, pankkiyhteydet sekä sähköiset viranomaisilmoitukset. (ProCountor.)

ProCountorin tuoteversioita ovat ProCountor Myynti, Osto, Taloushallinto ja Tallennus. Kaikki versiot toimivat selaimella käytettävänä pilvipalveluna, jolloin omia asennuksia ja palvelimia ei tarvitse ja päivitykset ja varmistukset tapahtuvat automaattisesti. Lisenssimaksuja ei ole, vaan käytöstä maksetaan kuukausimaksu. (ProCountor.) Tämän yrityksen käyttöön soveltuu ProCountor Taloushallinto.

ProCountorin käytön aloitukseen on tarjolla erilaisia starttipaketteja. ProCountor Taloushallintoon on saatavilla neljä erilaista starttipakettia, jotka sisältävät palvelunavauksia, kuten ProCountor-ympäristön avaus, Itellan verkkolas-kuositoiteiden avaus sekä skannauspalvelu. Paketteihin sisältyy myös erilaisia koulutuksia. Tilitoimistoja varten on olemassa laajempi starttipaketti, jossa käsitellään sähköistä taloushallintoa, ohjelmiston käyttöönottoja ja tärkeimpiä toimintoja. (ProCountor.)

Koska ProCountor toimii Internetissä, käyttäjän ei tarvitse huolehtia asennuksista, laitehankinnoista, päivityksistä, ylläpidosta tai varmistuksista. Käyttöönotto on helppoa ja ohjelmisto on käytettävissä ajasta ja paikasta riippumatta, kunhan käytössä on Internet-yhteys. Tietoliikenneyhteydet ovat salattuja ja istunnoissa käytetään vaihtuvia salasanoja. ProCountorin Internet-sivuilla on kattava käyttöohje, ja asiakaspalvelu palvelee sähköpostitse sekä puhelimitse veloitusetta. (ProCountor.)

ProCountoriin on mahdollista saada myös tutustumistunnukset esittely-ympäristöön, jossa on mahdollista tutustua ohjelmaan ja kokeilla esimerkiksi myyntilaskun tekoa.

5.2.1 Hinnoittelu

ProCountor Taloushallinto on saatavana neljänä erilaisena pakettina, Hopea, Kulta ja Platina -pakettien hintaan kuuluu kuukausihinta, joka vaihtelee 65–795 euron välillä paketin mukaan. Hintaan sisältyy tositteita 50–2000 kpl. Tositteiden määrät on määritelty sen mukaan, onko kyseessä myynti- tai ostolasku, palkkalaskelma tai muu tosite. Rajan yli menevistä tositteista veloitetaan erikseen tosittelajin mukaan. Lisäksi Jousto-pakettiin on pyydettävissä tarjoushinta tositemäärien perusteella, mutta ylimenevistä tositteista veloitetaan

taulukon mukaan. Käyttäjakohtaisia veloituksia ei ole, joten yrityksessä voi olla useita käyttäjätunnuksia varustettuna yksilöllisillä käyttöoikeuksilla. Tilitoimistolta ei peritä erillistä maksua, kun asiakasyritys käyttää ProCountoria. (ProCountor.)

5.2.2 Ominaisuudet

ProCountor on suunniteltu tilitoimiston ja asiakasyrityksen yhteiskäyttöön. Asiakkaalla on mahdollisuus käsitellä muun muassa osto- ja myyntilaskunsa itse ja asiakkaalla on pääsy myös kirjanpidon raportteihin. (ProCountor.) Sopimusta tehtäessä asiakkaan kanssa sovitaan tilitoimiston ja asiakkaan työnjaosta. Tätä työnjakoa havainnollistetaan kuvassa 6.

Asiakkaan ja tilitoimiston yhteinen ohjelmisto

Kuva 6. Asiakkaan ja tilitoimiston yhteinen ohjelmisto (ProCountor.)

Yrityksen koko henkilöstölle voidaan antaa henkilökohtaiset käyttäjätunnukset, joihin on määritelty kullekin, mitä tietoja pääsee katselemaan. Näin jokainen voi laatia esimerkiksi omat matkalaskunsa, laskutus voidaan tehdä suoraan myyjien toimesta ja ostolaskujen hyväksyminen hyväksymiskiertoon merkittyjen henkilöiden toimesta. Uusien käyttäjätunnuksien lisäämisestä ei veloiteta erikseen. (ProCountor.)

Kirjanpito

Kun tosite tallennetaan, sille muodostuu samalla kirjanpitosivu. Jos esimerkiksi ostolaskun tietoja kuten summaa tai arvonlisäveroa muutetaan, luodaan kir-

janpitosivu uudestaan. Vain hyväksytyn tositteen tiedot otetaan mukaan viralliseen kirjanpitoon, mutta raportointiin voidaan ottaa mukaan myös hyväksymättömät tapahtumat. Tositteet numeroidaan tositelajittaiseen numerosarjaan. Tositenumerointiin voi tulla aukkoja, jos tosite mitätöidään. Mitätöidyllä tositteella ei ole kirjanpitoa, mutta tosite on edelleen tallessa ohjelmassa. (ProCountor-ohjekirja 2012.)

Tositelajeja ovat osto-, myynti-, matka- ja kululasku, muistio, palkka, alv-laskelma, kausiveroilmoitus, myynti- ja ostotilaus, tiliote tositteenä (TITO), viitemaksu, tilikauden tilinavaustosite ja seurantajakson kaudenavaustosite. (ProCountor-ohjekirja 2012.)

Liikekumppaneille voidaan määritellä oletuskirjanpitotilit, oletusarvonlisäveroprosentti sekä alv-status, joille kyseiselle liikekumppanille laaditut laskut kirjautuvat. Kirjaukset siirtyvät alv-statuksen perusteella alv-laskelmalle (ProCountor-ohjekirja 2012). ProCountorin tilikartassa ei ole erikseen arvonlisäverollisia ja -verottomia tilejä.

Tilinpäätöstyökalujen avulla voidaan laatia tasekirja ja tase-erittelyt ja ne koostuvat kolmesta osasta. Tasekirjapohja-osiossa voidaan muokata tasekirjaa. Tasekirjan osat -osiossa voidaan laatia ja muokata tasekirjaan tulevaa tuloslaskelmaa ja tasetta. Muut tilinpäätöstyökalut -osiossa voidaan muokata ja laatia tase-erittelyt ja listata avoimet laskut. Tase-erittely -toiminnolla on mahdollista laatia tase-erittely. Sen voi tehdä tilinpäätöksen yhteydessä tai kuukausittaisten täsmäytysten yhteydessä. Valmiin tasekirjan voi arkistoida Tallenna tasekirja arkistoon -painikkeella. Arkistoon tallentuvat tilikartta, tuloslaskelma, tase, pää- ja päiväkirja, tasekirja sekä tase-erittely. (ProCountor-ohjekirja 2012.)

Ostolaskut

Ostolaskut voidaan käsitellä ProCountorissa täysin sähköisesti. Laskut voidaan vastaanottaa verkkolaskuina, skannauspalveluiden kautta tai tallentaa käsin. Kun laskut tallennetaan, ne siirtyvät hyväksyttäväksi ja ostoreskontraan odottamaan maksua. Hyväksytty lasku siirtyy samalla kirjanpitoon. (ProCountor.)

Kun ostolasku tulee ProCountoriin, se tiliöityy automaattisesti tilille Muut hallintokulut, mikäli oletustiliä ei ole määritelty. Lasku on hyväksymisen jälkeen kirjanpidossa. Muut hallintokulut on niin sanottu kaatotili, eli kuukauden lopussa on huolehdittava, että tälle tilille jääneet laskut on tiliöity asiaankuuluville tileille ja tämän tilin saldo on nolla. Oletustiliöityjen toimittajien laskut ovat siis valmiina kirjanpidossa, kun lasku on hyväksytty.

Erillistä maksuliikenneohjelmaa ei tarvita, sillä ProCountor sisältää pankkiyhteydet. Ostoreskontra ja kirjanpito päivittyvät automaattisesti sähköisten tiliotteiden tultua järjestelmään. Vastaanotetuista tiliotteista luodaan sähköinen tiliote sekä kirjanpito. (ProCountor.)

Myyntilaskut

Myyntilaskut voidaan laatia ProCountorissa joko yksitellen tai suuremmissa erissä. Valmiit laskut voidaan lähettää tulostuspalvelun kautta postitse, verkkolaskuina tai sähköpostitse. Palveluun sisältyvät sopimukset postin ja verkkolaskuoperaattoreiden kanssa. (ProCountor.)

Lähetetyt myyntilaskut tallentuvat automaattisesti kirjanpitoon ja myyntireskontraan, joka päivittyy automaattisesti, kun sähköiset tiliotteet ja viitesierrot tulevat ohjelmaan. Maksumuistutusten teko ja lähetys onnistuu suoraan ohjelmasta. Laskut kohdistuvat asiakas- ja tuoterekistereihin, jolloin myynnin seurantaraportointi on kattavaa. (ProCountor.)

Palkanlaskenta

Palkanlaskentaohjelman kautta hoituvat palkkojen laskeminen, maksaminen ja viranomaisilmoitukset. Ohjelma laskee automaattisesti työntekijä- ja työnantajamaksujen laskennan. Palkkalajirekisterin, luontoisetujen vuosittain muuttuvien arvojen sekä eläkevakuutusmaksuprosenttien ylläpito tapahtuu automaattisesti ProCountorin puolesta. (ProCountor.)

Palkkalaskelmien lähetys onnistuu postitse ja niitä voidaan katsoa sähköisesti myös ProCountorissa. Palkkojen maksuun ei tarvita erillistä maksuliikenneohjelmaa. Palkkatiedot siirtyvät automaattisesti kirjanpitoon sekä raporteille ja viranomaisilmoituksille. (ProCountor.)

Raportointi

ProCountorin tilikarttana on lyhyt versio Suomen perustililuettelosta. Ohjelmasta saa kaikki tarvittavat kirjanpidon raportit, sekä useita johdon työtä tukevia taloushallinnon raportteja. Kirjanpitoraporteista on saatavilla tuloslaskelma, tase, päivä- ja pääkirja. Ne ovat tulostettavissa Html-, Pdf- ja Excel-muotoon. Raportit ovat porautuvia. Tuloslaskelmasta ja taseesta voi porautua pääkirjalle, päivä- ja pääkirjalta voi porautua laskulle ja kirjanpitoon. Tiedot päivittyvät automaattisesti joka yö ja lisäksi tietoja muutettaessa päivitys on tehtävä aina ennen raportin tulostamista päivityspainikkeesta. (ProCountor-ohjekirja 2012.)

Johtoa varten on saatavissa mm. rahaliikenne-raportti, kirjanpidon vertailuraportti myös dimensioittain, perusbudjetti sekä dimensiobudjetti, myynti- ja ostolaskujen tuoteraportti ja tuotemäärät. Lisäksi Procountorista saa tulostettua liikekumppani-, CRM- ja varastoraportin. Palkkaraporteista saa mm. palkkakortin, -todistuksen, palkansaajan vuosiyhteenvedon, palkkojen graafisen raportin, työntekijä- ja palkkalajiraportin ja paljon muita. Erilaisia maksuraportteja on useita, kuten lähtevien maksujen ja myyntien maksutapahtumaraportti, viitemaksuraportti, tiliotehaku, rahaliikenne-raportti ym. Kirjanpitotilien täsmäyttämiseen on saatavilla useita raportteja. Tilinpäätöstä varten on saatavilla tuloslaskelman ja taseen lisäksi liitetiedot, kirjanpitokirjat ja tositteiden lajit sekä allekirjoitus ja tilinpäätösmerkintä tasekirjaa varten. (ProCountor-ohjekirja 2012.)

Sähköiset viranomaisilmoitukset

Kuukausittaisen kirjanpidon yhteydessä voidaan tehdä ja lähettää sähköisesti kuukausi- ja vuosi-ilmoitukset, kuten kausiveroilmoitus, tuloveroilmoitus, eläkevakuutusilmoitus, sekä palkkojen vuosi-ilmoitukset. Myös ilmoituksiin liittyvien maksujen ilmoittaminen onnistuu pankkiyhteyksien avulla. (ProCountor.)

Lähetys tapahtuu Katso-tunnisteen avulla. Ennen kausiveroilmoituksen muodostamista on ohjelmaan tallennettava verotiliin liittyvät perustiedot. Sen jälkeen ilmoitus muodostetaan painikkeella ”Muodosta ilmoitus”. ALV-, TAS- ja muut oma-aloitteiset verot voidaan ilmoittaa joko samalla tai erillisillä ilmoituksilla. Oikean kohdekuukauden valinnan jälkeen alv-laskelma voidaan tässä vaiheessa vielä päivittää tai muodostaa, jos sitä ei ole vielä muodostettu.

Muodostettu ilmoitus tallennetaan ohjelmaan Tallenna-painikkeella. Tarkastamisen jälkeen ilmoitus hyväksytään, jolloin sille muodostuu kirjanpito. Lähetys tapahtuu Katso-tunnisteiden avulla suoraan ProCountorista ja mikäli tunnisteet on tallennettu käyttäjän omiin tietoihin, niitä ei tarvitse kirjoittaa Katso-tunnisteiden hallinta -näkyhälle ollenkaan. Kohdekauden tietojen muuttuessa annetaan lisäilmoitus, jolla ilmoitetaan vain muuttuvat tiedot. (ProCountor-ohjekirja 2012.)

Alv-yhteenvetoilmoitus voidaan tehdä suoraan ProCountorissa painamalla ”Muodosta yhteenvetoilmoitus”-painiketta. Korjausilmoitusta ei kuitenkaan voi lähettää ProCountorin kautta, vaan se on tehtävä verottajan verotilipalvelussa. (ProCountor-ohjekirja 2012.)

Yhteisön tuloveroilmoitus 6B ja sen yleisimmät liitteet voidaan muodostaa ja lähettää sähköisesti ProCountorista Katso-tunnisteiden avulla. ProCountorin ohjekirjasta löytyy ohjeet, miten veroilmoituksen täyttö tapahtuu ja lisäksi sieltä löytyy linkki verottajan oheisiin lomakkeen 6B täyttämistä varten. ProCountorista voidaan lisäksi lähettää sähköisesti vuosi-ilmoituksen palkansaajakohtainen erittely, vuosi-ilmoituksen yhteenveto sekä TyEL-ilmoitus. (ProCountor-ohjekirja 2012.)

Sähköinen arkisto

Kaikki tallennetut tositteet tallentuvat automaattisesti sähköiseen arkistoon eikä erillistä tiedonsiirtoa ohjelmasta arkistoon tarvita. ProCountor huolehtii varmuuskopioinneista automaattisesti. (ProCountor.)

Tilinpäätöstä laadittaessa arkistoon muodostuu tasekirja, tase-erittely sekä tuloslaskelma, tase, pää- ja päiväkirja sekä tilikartta. Tasekirjaa ja -erittelyä lukuun ottamatta raportit ovat katseltavissa arkiston kautta tilikauden päättämistä seuraavana päivänä. (ProCountor-ohjekirja 2012.)

Tallennus

ProCountorilla on myös erillinen versio pelkästään tilitoimiston käyttöön, ProCountor Tallennus. Ohjelmistoa voidaan käyttää myös perinteiseen kirjanpi-

toon, jossa tilitoimisto hoitaa tositteiden tallennuksen, eikä asiakas käytä itse ohjelmaa. Palvelua käyttäessä ei tarvitse huolehtia ohjelmistoasennuksista, palvelinten hankinnasta, ylläpidosta, päivityksistä eikä varmuuskopioinneista, sillä myös Tallennus toimii nettiselaimella. Ohjelmisto sisältää niin kirjanpidon, palkanlaskennan, matkalaskut, raportoinnin kuin viranomaisilmoittamisenkin. Mukana ovat myös pankkiyhteydet, ja sähköiset tiliotteet. Tositteet voidaan skannata liitteiksi tiliotteille tai muistiotositteille. ProCountor Tallennus maksaa tilitoimistokäyttäjälle 45 € / kuukaudessa. Erillistä avausmaksua tai yritys- ja tositemuutoksia ei ole. (ProCountor.)

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

Olen vertaillut Tikonia ja ProCountoria paitsi omien käyttökokemusteni pohjalta, myös saatavilla olleiden käyttöohjeiden, toimintaohjeiden ja ohjelmistojen Internet-sivuilta saatavien tietojen pohjalta. Vaikeutta vertailuun toi se, että esimerkiksi Tikonissa on hyvin paljon erilaisia ominaisuuksia, eivätkä kaikki ole minulle käytännössä tuttuja. ProCountorin ohjeissa taas saatetaan mainita, kuinka kaikki tapahtuu helposti ja automaattisesti, mutta käytännössä se ei aina mene niin.

6.1 Sähköisyyden hyvät ja huonot puolet

Sähköisyyden lisääntyessä voi esiintyä myös monenlaisia ongelmia. Jos asiakasyritys hoitaa itse laskujen tiliöinnin, voi tilitoimisto joutua korjailemaan virheitä. Esimerkiksi ostolaskuja on voitu tiliöidä arvonlisäveron osalta väärin tai EU-ostoja ja -myyntejä ei ole tiliöity oikeille tileille, jolloin ilmoitukset verottajalle eivät ole totuudenmukaisia. Nämä toimet voivat olla asiakasyrityksen vastuulla, mutta kirjanpitäjän tulisi olla erittäin huolellinen tehdessään kirjanpitoa ja laatiessaan viranomaisilmoituksia näiden tietojen pohjalta. Näissä tilanteissa onkin toimeksiannon vastuunjakosopimukset tärkeitä. (Tilisanomat 2/2012, s. 38–39.)

Sähköistymisen myötä asiakkaan ei ole enää pakko tulla tuomaan kuukausittain materiaalia kirjanpitäjälle ja kirjanpitäjä voi lähettää kuukausiraportit sähköisenä tai asiakas voi jopa itse ottaa ne suoraan ohjelmasta. Näin pakolliset tapaamiset kirjanpitäjän ja asiakkaan välillä helposti vähenevät. Monet asiak-

kaat kuitenkin kaipaavat yhteydenpitoa kirjanpitäjän kanssa. Tässä onkin kirjanpitäjille haaste, että miten tavata asiakkaita riittävän usein, vaikka siihen ei enää ole kuukausittaista ”pakkoa”.

Sähköisyyden hyviä puolia on automaation lisääntyminen, jolloin kirjanpitäjän ei tarvitse käyttää aikaa rutiineihin, kuten ostolaskujen tiliöintiin. Näin aikaa jää enemmän esimerkiksi raporttien analysointiin. Suuret paperi- ja mappimäärät jää pois, kun kaikki materiaali on sähköisessä muodossa.

6.2 Ohjelmistojen vertailu

Opinnäytetyössä on vertailtu kahta erityyppistä ohjelmistoa. Tikon on kauemmin toiminut perinteisempi ohjelmisto, kun taas ProCountor on uudempi ja täysin sähköinen Internetissä toimiva ohjelmisto.

Omassa työssäni olen joutunut pohtimaan, sopiiko ProCountor yrityksen kirjanpitoon, joka on aiemmin hoidettu Tikonilla. Ensimmäiseksi olen käynyt läpi yrityksen tilikartan, koska Tikonin ja ProCountorin tilikartat ovat niin erilaiset. Tikonissa käytetään kattavaa Liikekirjurin perustililuettelo, jossa on runsaasti tilejä eri tarkoituksiin. ProCountorissa taas on Suomen Perustililuettelo, jossa tilien määrä on suppeampi. Esimerkiksi matkakulut ovat kaikki samalla matkakulu-tilillä, kun taas Tikonissa voidaan eritellä erilaiset matkakulut omille tileilleen. Tikoniin voidaan perustaa omia tilejä, mutta ProCountorissa tilien perustaminen on rajoitetumpaa, mutta tietyissä tilanteissa sallittua. Esimerkiksi jos yrityksessä on käytössä useita osto- tai myyntitilejä tai useita osamaksuvelkoja, voidaan näille huoletta perustaa omat tilinsä. Näin ollen jos asiakas haluaa seurata kulujaan tarkasti eriteltyinä ja jos tarvittava tililuettelo on kovin pitkä, ProCountorin suppea tilikartta ei välttämättä sovellu käyttöön. Jos kirjanpito ei ole kovin sähköistä ja vain tallennetaan ohjelmalla, ei kirjanpito-ohjelmalla ole suurta merkitystä asiakkaan näkökulmasta, sillä asiakkaalle on usein aivan sama, millä ohjelmalla kirjanpitäjä työtään tekee. Kuitenkin juuri kirjanpidossa käytettävät tilit ovat ne, mitkä näkyvät asiakkaalle kirjanpidon raporteissa.

Toisaalta taas automatisointi on helpompaa, kun kaikkia kuluja ei eritellä niin tarkasti ja asiakas voikin miettiä, onko kaikkien kulujen erittely välttämätöntä. Käytännön työssä olen kuitenkin törmännyt tilanteisiin, jossa on tarvittu Pro-

Countorissa tiettyä tiliä, mutta sitä ei ole ollut saatavilla. ProCountor ohjeistaa eräiden kulujen tiliöimistä tilille Muut hallintokulut, mutta toisaalta tili on kuitenkin kaatotili. Tälle kaatotilille tiliöityvät kaikki oletustiliöimättömät kulut ja mikäli haluaa, että sen tarkastaminen kuukausittain on helppoa, ei tilille kannata jättää kirjanpidon valmistuttua mitään. Tililtä on kuitenkin helppo seurata, onko jotain kuluja jäänyt tiliöimättä sopivalle tilille.

ProCountorissa on erittäin kätevää se, että kun oletustiliöidyn toimittajan ostolasku on tullut järjestelmään, niin lasku on kirjanpidossa heti hyväksymisen jälkeen. Laskuja ei tarvitse käsitellä monimutkaisesti tai siirtää ohjelmasta toiseen. Laskujen maksu onnistuu myös helposti ”napin painalluksella”. Tikonissa taas ostolaskujen tiliöinti ja maksaminen ovat monimutkaisempia toimenpiteitä. Laskujen maksatukseen vieminen sisältää useita aikaa vieviä vaiheita. Maksetut laskut on erikseen päivitettävä sen jälkeen, kun on tarkistettu, että maksu on mennyt tililtä. ProCountorissa reskontrat päivittyvät itsestään kun tilite on saapunut järjestelmään. Käytössä kannattaakin olla päivätilite, jolloin tilite on järjestelmässä heti seuraavana päivänä ja näin reskontrat ovat ajantasalla. ProCountorin huono puoli on se, että saatavilla ei ole pankkitilien ajantasasaldoja, vaan tieto on aina edelliseltä päivältä.

Tikonissa on helppoa tallentaa paperisia tositteita käsin. ProCountorissa taas vastaavanlainen kirjaaminen ei ole minun mielestäni yhtä sujuvaa, jos pitäisi kirjata käsin vaikka useampia ostolaskuja. Ohjelma on kuitenkin suunniteltu sähköisille laskuille. Vaikka ProCountorissa on erillinen Tallennus-versio perinteiseen tilitoimiston tallennustyöhön, mielestäni Tikonissa on käsin tallentaminen kätevämpää. ProCountoriin voi kuitenkin lukea tietoa suoraan kopioiden tiedot Excelistä muistiolle kuten esimerkiksi palkkatiedot toisesta ohjelmasta.

Kuukausittaiset kausiveroilmoitukset onnistuvat myös suoraan ProCountorista, kun taas Tikonissa muodostetaan ensin ilmoitus ja Oiva-tiedosto ja lähetetään ilmoitus eteenpäin linkki-ohjelmiston avulla. Kausiveroilmoituksen maksaminen onnistuu suoraan ProCountorissa, mutta Tikonissa se on maksettava joko kassamaksuna tai syötettävä reskontraan, ellei asiakas maksa sitä itse verkkopankilla.

Uuden tilitoimiston pitäisikin miettiä, millaisia asiakkaita sillä mahdollisesti tulisi olemaan. Halutaanko palvella pieniä yrityksiä, jotka eivät ole siirtyneet sähköiseen maailmaan vai halutaanko palvella myös yrityksiä, jotka lähettävät ja vastaanottavat sähköisiä laskuja ja ovat kiinnostuneita hoitamaan asioita tilitoimiston kanssa yhteistyössä. Mikäli tilitoimistolla on useita asiakkaita, joilla on paljon käsin tallennettavaa materiaalia, en usko, että edes ProCountor Tallennus on siihen järkevin vaihtoehto. Sen sijaan jos tällaiset yritykset ovat niin pieniä, että kuukausittain tallennettavaa materiaalia on vain vähän, niin Tallennuskin voisi sopia ihan yhtä hyvin kuin Tikon. Suuntaus on kuitenkin koko ajan enemmän sähköisempään taloushallintoon, joten tulevaisuutta ajatellen tilitoimiston kannattaa pitää sähköistyminen mielessä ohjelmistovalinnassaan.

Ohjelmiston valintaa mietittäessä on erittäin hyvä, mikäli ohjelmistoon pääsee tutustumaan ja testaamaan etukäteen. Tämä on mahdollista vain ProCountorilla esittely-ympäristössä. Tikonilla ei vastaavaa mahdollisuutta ole. ProCountor ei laskuta erikseen käyttäjistä, vaan käyttäjiä voi olla niin paljon kuin tarvitsee. Tikonilla laskutetaan jokaisesta käyttäjästä erikseen. ProCountor Tallenuksessa veloitetaan käytöstä käyttäjämäärien mukaisesti, mutta käyttäjällä saa olla samaan hintaan useita asiakasympäristöjä.

ProCountoria käytettäessä myös asiakkaan tulisi sitoutua käyttämään ohjelmaa. Esimerkiksi ostolaskut tulisi maksaa ohjelman kautta eikä verkkopankin kautta. Tällöin tiliotteelta nähdään kätevästi kohdistumattomat maksut, joita voi olla väärällä viitteellä maksetut maksut, viitteettömät maksut kuten pankkikortilla maksetut maksut tai muut maksut, joille ei ole järjestelmässä laskua. Jos käytetään pankkiohjelmaa maksuihin, tiliotteelta ei erotu kohdistumattomat maksut ja lisäksi on tuplatyö maksaa lasku ensin verkkopankissa ja sen jälkeen merkitä lasku maksetuksi ProCountorissa. Mikäli vielä tehdään virhe maksupäivän kohdalla merkittäessä laskua maksetuksi, niin kohdistukset eivät tapahdukaan automaattisesti. Toisaalta Tikonissa teettää lisätyötä se, jos asiakas haluaa maksaa itse reskontrassa olevia laskuja verkkopankilla. Tällöin laskut on kohdistettava käsin. Muutoin kohdistukset tapahtuvat automaattisesti, kun maksetaan Tikonin maksatuksen kautta. Maksut on kuitenkin itse päivitettävä kirjanpitoon.

Sekä Tikon että ProCountorin peruskäyttö on helppo omaksua. ProCountorissa on kuitenkin paljon sellaista, mikä vaatii Tikonia enemmän perehtymistä ja opettelua. ProCountorissa on raportteja, joiden kautta kirjanpito voidaan täsmäyttää kuukausittain. Pienet sentin tai kahden täsmäytyserot, jotka ovat saattaneet jäädä erottamaan tositteessa, löydetään Tositteiden täsmäytysero -raportin kautta. Jos kuukaudelle on jäänyt hyväksymättömiä tapahtumia, jotka eivät ole kirjanpidossa liiketapahtumina, saadaan ne löydettyä Ei-liiketapahtumien siirto -raportin avulla. Tällöin löydetyt tositteet voidaan joko hyväksyä tai siirtää seuraavalle kirjauskaudelle. Ohjelmassa on omat raporttinsa myös myynti- ja ostolaskujen täsmäyttämiseen. Raportilta nähdään, jos jollekin päivälle on syntynyt eroa reskontran ja kirjanpidon välille. Raportilta voi porautua avoimille laskuille, kirjanpitotileille tai tiliotteille. Tämän raportin käyttö on kuitenkin osoittautunut kovin haasteelliseksi, jos jostain syystä on paljon täsmäytyseroja.

Tikonissa on täsmäyttämistä helpottava laskureskontra, jossa voidaan seurata erilaisia velkoja ja saamisia. Tällaista ominaisuutta ei ole ProCountorissa, sillä ProCountor on ominaisuuksiltaan aivan erilainen. Haluamansa tilin voi määrittellä laskureskontratiliksi ja kuitata esimerkiksi palkkavelan pois kun palkat maksetaan.

ProCountor on suunniteltu niin, että jokaista laskua ei tarvitse käydä läpi. Kun alusta alkaen ohjelmoidaan oletustilit kuntoon, ostolaskut tiliöityvät itsestään. Kun tulostetaan toimittajaraportin usealta kuukaudelta, siitä voidaan tarkistaa, että kunkin toimittajan laskut on tiliöity samalla tavalla, ja niissä on oikea alv ja alv-status. Näin poikkeamat saadaan helposti selville tarkastamatta jokaista laskua erikseen. Raportilta on helppo tarkistaa esimerkiksi myös se, että EU-ostoissa on alv-prosentti alv-status oikein. Jos maksuhuomautuksia on paljon, on kuitenkin ostolaskut miltei pakko käydä läpi, jottei tule kaksinkertaisia kuluja. Jos laskuja ei käydä läpi, on aina se riski, että kirjanpidossa jää huomioimatta esimerkiksi korko- ja viivästyskuluja tai maksumuistutukset menevät toistuvasti kirjanpitoon kuluksi.

ProCountorin käyttö on normaalitilanteessa mielestäni hieman mukavampaa kuin Tikonin. Tämä johtuu sen yksinkertaisuudesta ja siitä, että monet asiat

kuten täsmäyttämiset tapahtuvat automaattisesti tai helposti. Se ei mielestäni kuitenkaan sovellu yrityksille, jotka eivät maksa laskujaan ajoissa. Muutamit maksuhuomautukset eivät ole ongelma, mutta jos niitä on paljon, ohjelman hyödyt automaatiosta menetetään. Jos asiakasyritys ei ole kiinnostunut itse osallistumaan ProCountorin käyttöön, se ei ole oikea ohjelma. Asiakkaan tulisi olla aktiivisesti mukana ohjelman käytössä eli paras tilanne olisi silloin, kun asiakas tekee itse myyntilaskut ja maksaa ostolaskut ProCountorilla tai jättää maksamisen tilitoimistolle. Ongelmia tulee, jos asiakas ei viitsi tai ehdi opetella ohjelman käyttöä ja maksaa sinnikkäästi laskunsa verkkopankilla. Tällöin esimerkiksi ostoreskontran täsmäyttäminen on hankalaa.

Vaikka pidän ProCountorilla työskentelystä, en ehkä suosittelisi sitä tilitoimistolle ainoaksi ohjelmistoksi. Tilitoimistolla voi kuitenkin olla monenlaisia asiakkaita eikä kaikkia asiakkaan kirjanpidon ominaisuuksia aina tiedetä etukäteen. Pelkän ProCountorin käyttö voisi johtaa siihen, että kaikkia potentiaalisia asiakkaita ei voida ottaa asiakkaisiksi, esimerkiksi silloin, kun asiakas ei ole valmis osallistumaan itse kirjanpitoon tai haluaa tarkasti eritellyt kirjanpidon tilit. ProCountor on kuitenkin enemmän sähköisempi ohjelmisto kuin Tikon, joka taas taipuu ehkä paremmin erilaisille yrityksille. Neuvoisin tätä aloittavaa tilitoimistoa ottamaan jo ennestään tutun Tikonin ja miettimään jatkossa, olisiko mahdollista ottaa ProCountor rinnalle ja tarjota sitä juuri tälle ohjelmistolle sopiville asiakkaille. ProCountorin käytöstä ei kuitenkaan tule tilitoimistolle kuluja, kun asiakas maksaa ohjelman käytöstä. Toki aikaa ja kuluja menee ohjelman opetteluun ja kouluttautumiseen. Tikonin voi sitten ottaa tarvittaessa pilvipalveluna, jolloin ei tarvitse maksaa ohjelmistosta eikä huolehtia ylläpidosta. Vertailun helpottamiseksi kokosin taulukon joistakin ohjelmistojen pääpiirteistä, jotka eroavat toisistaan (Taulukko 1).

Taulukko 1. Ohjelmistojen vertailu

	TIKON	TIKON PILVIPALVELU	PROCOUNTOR
OHJELMISTO	Perinteinen ohjelmisto	Internetissä	Internetissä
DEMOYMPÄRISTÖ	Ei	Ei	Kyllä
KÄYTTÄJÄMÄÄRÄT	Lisäkäyttäjistä veloitetaan	Lisäkäyttäjistä veloitetaan	Rajoittamaton käyttäjämäärä
PÄIVITYKSET JA YLLÄPITO	Itse huolehdittava	Ei	Ei
KÄYTTÖOHJE	Kyllä	Kyllä	Selkokielineen käyttöohje Internetissä
ASIAKASPALVELU	Maksuton	Maksuton	Maksuton
HINNOITTELU	Lisenssimaksu sekä käyttömäärään perustuva kuukausittainen ylläpito- ja tukipalvelumaksu	Kuukausittainen palvelumaksu käytön mukaan	Asiakasyritys maksaa, 3 eri pakettia: 65-795 €/kk sis. tositteita 50-2000 kpl, ylimenevät tositteet alk. 1,45-0,40 €/kpl Neljäs paketti tarjouksen mukaan, ylimenevät tositteet alk. 1,29 €/kpl Tallennus 45 € / käyttäjä
MYYNTELASKUT	Tikon-laskutusohjelmalla tai erillisestä ohjelmasta siirto liittymien avulla	kts. Tikon	ProCountorilla
OSTOLASKUT	Siirto ohjelmaan liittymien avulla, kierrätystä varten erillinen moduuli tai ohjelma	kts. Tikon	ProCountorilla
MAKSATUS	Erillinen maksuohjelma	kts. Tikon	ProCountorilla
SÄHKÖISET VIRAN- OMAISILMOITUKSET	Linkki-palvelulla	kts. Tikon	ProCountorilla

Yritys päätyi lopulta Tikon pilvipalvelun valintaan. Valintaan vaikutti se, että Tikon oli kirjanpitäjälle ennestään tuttu ohjelma. Pilvipalvelu valittiin, koska ei tarvitse investoida ohjelmistoon tai laitteisiin ja toimittaja huolehtii päivityksistä ja varmistuksista ja ne sisältyvät kuukausihintaan. Lisäksi ohjelmisto on käytettävissä missä tahansa. Yritys on saanut myös etäasiakkaita, jotka käyttävät itse muun muassa laskutusohjelmaa ja palkanlaskentaohjelmaa. Kirjanpitäjä on ollut ohjelmaan erittäin tyytyväinen. (Kirjanpitäjä 2013.)

LÄHTEET:

Aditro. 2012. Toimintokuvaus.

Aditro. 2011. Pilvipalvelut voimakkaassa kasvussa – mistä on kysymys? Saatavissa: <http://uutiskirje.aditro.fi/newsletters/fi/2011-02/lp/page5.html>. [viitattu 29.12.2012]

Aditro. 2013. Aditro Tikon. Saatavissa:

<http://www.aditro.fi/ohjelmistoratkaisut/taloushallinto/tuotteet/aditro-tikon>. [viitattu 5.1.2013].

e-conomic. 2011. Kirjanpito-ohjelma - Mitä tarkoittaa kirjanpito-ohjelma. Saatavissa: <http://www.e-conomic.fi/kirjanpito-ohjelma/sanakirja/kirjanpito-ohjelma>. [viitattu 27.1.2013].

Helsingin seudun kauppakamari. 2013. Sähköinen liiketoiminta vahvistaa pk-yritysten yrityskuvaa. Saatavissa:

http://www.helsinki.chamber.fi/ajankohtaista/lehdistotiedotteet/sahkoinen_liiket_oiminta_vahvistaa_pk-yritysten_yrityskuvaa.3926.news. [viitattu 4.3.2013].

IBM. Pilvipalvelut. Saatavissa: <http://www-05.ibm.com/fi/solutions/cloud/>. [viitattu 25.11.2012].

Kauppa- ja teollisuusministeriön päätös kirjanpidossa käytettävistä menetelmistä 47/1998.

Kinnunen, H. 2011. Tuloslaskelma. Hyödytkö tilitoimistoalan muutoksesta?

Saatavissa: <http://tuloslaskelma.fi/fi/hy%C3%B6dytk%C3%B6-tilitoimistoalan-muutoksesta>. [viitattu 2.2.2013].

Kirjanpitoa. 2013. Kirjanpito-ohjelmat. Saatavissa:

<http://www.kirjanpitoa.com/Kirjanpito-Ohjelmat.html>. [viitattu 27.1.2013].

Kirjanpitolaki 30.12.1997/1336.

KILA 1471/21-4-1997 Saatavissa:

<http://www.edilex.fi/oikeuskaytanto/kila/1471?archive=1>. [viitattu 17.2.2013].

Kirjanpitolautakunnan yleisohje kirjanpidon menetelmistä ja aineistoista

1.2.2011. Saatavissa:

[http://ktm.elinar.fi/ktm/fin/kirjanpi.nsf/0/6E7DF338F7AC91C4C22578550029471E/\\$FILE/KILA%20menetelmäohje%2001%2002%2011\).pdf](http://ktm.elinar.fi/ktm/fin/kirjanpi.nsf/0/6E7DF338F7AC91C4C22578550029471E/$FILE/KILA%20menetelmäohje%2001%2002%2011).pdf). [viitattu 2.2.2013].

Kirjanpitäjä X. Sähköpostikeskustelut 20.6.2012 ja 5.3.2013.

Koskela, M. 2012. Pk-yrittäjän ja tilitoimiston yhteistyö – minkälaisia ongelmia saattaa esiintyä? Tilisanomat 2/2012, s. 38–39.

Kurki, M., Lahtinen, M. & Lindfors, H. 2011. Verkkolasku käyttöön! Helsingin seudun kauppakamari / Helsingin Kamari Oy ja tekijät. Hämeenlinna: Kariston Kirjapaino Oy.

Legal Europe Oy. 2013. Hyvä kirjanpitolapa ohjaa kirjanpitäjää. Saatavissa:

<http://www.nettilaki.com/a/hyv%C3%A4-kirjanpitolapa-ohjaa-kirjanpit%C3%A4j%C3%A4%C3%A4>. [viitattu 27.1.2013].

Microsoft. 2013. Hyödynnä pilvipalvelua viisaasti. Saatavissa:

<http://technet.microsoft.com/fi-fi/ff934854.aspx>. [viitattu 6.1.2013].

ProCountor. Saatavissa: <http://www.procountor.com/>. [viitattu 22.1.2013].

ProCountor. 2012. ProCountor-taloushallinto-ohjelmiston ohjekirja. Saatavissa: <http://ohjeet.procountor.com/>. [viitattu 22.1.2013].

Rytsy, A. 2012. Osaajista käydään kisaa. Tilisanomat 2/2012, s. 37.

Taloushallintoliitto. 2012. TAL-IT2012 Tilitoimistojen ohjelmistot. Saatavissa:

<http://2/TAL-IT2012Tilitoimistojenohjelmistot.pdf> [viitattu 17.2.2013].

Taloushallintoliitto. 2011. Tilitoimistojen sähköisten ostolaskujen käsittely 2011. Saatavissa:

<http://www.taloushallintoliitto.fi/taloushallintoliitto/ajankohtaista/tutkimuksia/tilitoimistojen-sahkoisten-ostol/>. [viitattu 24.2.2013].

Tieke. Verkkolasku. Saatavissa:

<http://www.tieke.fi/display/verkkolasku/Verkkolasku>. [viitattu 2.2.2013].

Työ- ja elinkeinoministeriö. 2013. Kirjanpitolautakunta. Saatavissa:

<http://www.tem.fi/index.phtml?s=947>. [viitattu 20.2.2013].

Valtiovarainministeriö. 2011. TYVI-järjestelmän avulla jätetyt sähköiset ilmoitukset kasvaneet. Saatavissa:

http://www.vm.fi/vm/fi/03_tiedotteet_ja_puheet/03_uutiskirjeet/03_2011_it.jsp. [viitattu 19.2.2013].

Verohallinto. 2012. Ilmoittaminen sähköisesti. Saatavissa: http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Sahkoinen_asiointi/Ilmoittaminen_sahkoisesti. [viitattu 17.2.2013].

Yrittäjät. Sähköinen taloushallinto. Saatavissa: <http://www.yrittajat.fi/fi-FI/verotjarahat/taloushallinto/sahkoinentaloushallinto/#mitensiirtya>. [viitattu 13.1.2013].

YritysSuomi. Mikä on verkkolasku? Saatavissa:

<http://www.yrityssuomi.fi/web/verkkolasku/mika-on-verkkolasku>. [viitattu 2.2.2013].